

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/389/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114229644
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114229644.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: BL Telecom collection, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 45535108, zastúpený advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, p r o t i žalovanému: U. F., O.. X.XX.XXXX, V. E. XXX, XXX XX E., o zaplatenie 222,07 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Účastníci **n e m a j ú** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca si žalobou zo dňa 24.10.2014, ktorá bola doručená tunajšiemu súdu dňa 10.11.2014, uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy vo výške 222,07 Eur, ako aj úrokov z omeškania vo výške 9,0 % ročne z dlžnej sumy odo dňa 4.6.2012 do zaplatenia. Z obsahu žaloby a pripojených listín vyplýva, že nárok je uplatnený titulom zmluvnej pokuty na základe faktúry č. 7205268471.

Vzhľadom na to, že sa jedná o drobný spor, súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania s poukazom na § 115a ods. 2 O.s.p.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Súd vykonal dokazovanie Zmluvou o pripojení, Dodatkom k zmluve o pripojení, faktúrou č. 7205268471, všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb spoločnosti, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Dňa 23.10.2010 bola uzavretá písomná zmluva o pripojení medzi žalovaným ako záujemcom a obchodnou spoločnosťou Slovak Telekom a.s. ako poskytovateľom telekomunikačných služieb. Podľa dodatku k zmluve o pripojení bol žalovanému aktivovaný konkrétny program služieb a zároveň mu bol odpredaný mobilný telefón značky Samsung S5230 Hello Kitty za 1 Eur vrátane DPH.

Bod 1 písm. b/ dodatku k zmluve o pripojení obsahuje záväzok účastníka teda žalovaného riadne a včas platiť cenu služieb podniku podľa zvoleného programu a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so

zmluvou. V ďalšom bode 2 sa účastník zaviazal po dobu viazanosti (v danom prípade 24 mesiacov) nepožiadat' o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takeého konania a ani neumožní takeé konanie, na základe ktorého by podniku vzniklo právo zrušiť zmluvu o pripojení.

V bode 4 sa konštatuje, že v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto dodatku alebo v čl. 3. bod 3.6 všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ všeobecných podmienok), v dôsledku ktorých dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku - v danom prípade 248,95 Eur.

Žalobca v žalobe vôbec nekonkretizuje porušenie zmluvných povinností žalovaného, len vo všeobecnosti uvádza, že neplatil riadne a včas faktúry a že v dôsledku toho mu musela byť SIM karta v dobe viazanosti vypojená z prevádzky. Žalobca teda nepredložil príslušné faktúry a prehľad o platbách žalovaného, ani to, či a kedy došlo k deaktivácii jeho SIM karty. K žalobe pripojil len faktúru č. 7205268471 splatnú dňa 3.6.2012 a vystavenú na sumu 248,95 Eur. Aj v tejto faktúre je uvedené len to, že príslušná suma predstavuje zmluvnú pokutu bez jej bližšej konkretizácie. Navyše v žalobe uvádza, že spomínaná faktúra bola vystavená na sumu 222,07 Eur, čo nezodpovedá skutočnosti, pričom žalobca ďalej uvádza, že v prípade, že žalovaná suma je nižšia ako suma na vystavenej faktúre, žalovaný vykonal čiastočnú úhradu u právneho predchodcu žalobcu.

Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.6.2013 postúpila predmetnú pohľadávku na žalobcu. Zmluva o postúpení pohľadávok, vrátane príloh, ako aj plnomocenstvo udelené zo strany žalobcu advokátskej kancelárii SOUKENIK - ŠTRPKA, s.r.o. sú registrované na tunajšom súde. Predmetom zmluvy o postúpení pohľadávok boli peňažné pohľadávky postupcu vzniknuté na základe zmlúv o pripojení uzatvorených medzi postupcom ako veriteľom a jeho klientmi ako dlžníkmi.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Je nepochybné, že zmluva uzavretá medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu je ako tzv. štandardná alebo formulárová zmluva zmluvou spotrebiteľskou s poukazom na § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy ale tiež podľa § 52 ods. 1 OZ v znení účinnom od 1.1.2008.

Podľa § 3 a ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 1 OZ v znení účinnom od 1.1.2008 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech

zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenia sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľov zavedený smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístupiu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Smernica Rady 93/13/EHS si stanovila za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Smernica ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami.

V danom prípade právny predchodca žalobcu ponúkol svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných typových zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť a to platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Reálne teda môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí pri dobe viazanosti 24 mesiacov 23 paušálnych mesačných poplatkov a pre nezaplatenie posledného poplatku žalobca uplatní rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa na úvod ročného zmluvného vzťahu.

Potrebné je zdôrazniť, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s úpravou spotrebiteľských zmlúv a cieľom spomínanej smernice zo dňa 5.4.1993, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Súd pritom nevidel riešenie len vo vyslovení čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty, pretože je problematické nastaviť výšku zmluvnej pokuty tak, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa. Len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by navyiac nieslo riziko, že žalobcu by neodradilo také opatrenie, pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta moderovaná a neprimerane by tak regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov.

V tejto súvislosti súd dodáva, že podľa čl. 98 Charty základných práv EÚ majú politiky štátov zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa. Preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala nevyhnutná dôvera spotrebiteľov v trh a aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Sporná zmluvná pokuta nielen že spôsobuje hrubú nerovnováhu v

právach a povinnostiach v neprospech slabšej zmluvnej strany, ale má aj tendenciu negatívne ovplyvniť dôveru spotrebiteľov voči štandardizovaným produktom.

Pre úplnosť súd dodáva, že dohoda o zmluvnej pokute v zmysle zmluvy o pripojení sa viaže nielen na porušenie povinnosti účastníka počas doby viazanosti, ale aj mimo nej, keďže je v nej odkaz na porušenie povinnosti účastníka riadne a včas platiť cenu služieb. O to viac je daný dôvod na vyslovenie neplatnosti tejto zmluvnej pokuty, keďže teoreticky žalobca by mohol zmluvnú pokutu uplatňovať aj po ukončení doby viazanosti a to spolu so sankčnými úrokmi z omeškania a preto nepochybne takáto dohoda o zmluvnej pokute je v rozpore s dobrými mravmi a preto absolútne neplatná aj podľa § 39 OZ.

Žiada sa poukázať aj na to, že v konkrétnom prípade žalobca nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty ani náležite nepreukázal. Nie je totiž zo žaloby a z pripojených dokladov zrejmé, kedy a aké faktúry za služby žalovaný neuhradil a či a kedy došlo k deaktivácii jej SIM karty.

O obdobných nárokoch žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty už rozhodoval súd aj v konaní pod sp. zn. 11C 47/2012 alebo 11C 51/2012, kde boli dohodnuté v podstate totožné zmluvné podmienky v súvislosti s dohodou o zmluvnej pokute, aj keď bola dohodnutá iná výška zmluvnej pokuty alebo iná doba viazanosti. Rozsudkom tohto súdu č.k. 11C 47/2012-23 zo dňa 25.5.2012 ako aj rozsudkom č.k. 11C 51/2012-24 zo dňa 18.5.2012 žaloby žalobcu o zaplatenie zmluvnej pokuty boli právoplatne zamietnuté (prvý rozsudok nadobudol právoplatnosť 21.6.2012 a druhý 15.6.2012). V oboch týchto rozsudkoch súd dospel k záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky súvisiacej s dohodou o zmluvnej pokute. Preto v tejto súvislosti je možné poukázať aj na ustanovenie § 53 a ods. 1 OZ v aktuálnom znení.

Podľa § 53 a ods. 1 OZ v aktuálnom znení ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Citované ustanovenie § 53 a ods. 1 OZ teda obsahuje zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktorý vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania, najmä neuplatňovať ich plnenie na súde a neprijímať plnenie z nich. Zmyslom právnej úpravy je, aby dodávateľ nepokračoval v nečestnostiach a dehonestácii celého inštitucionálneho systému ochrany spotrebiteľov. Uvedené ustanovenie sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktorých použitie sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5). Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Spotrebiteľ totiž nemá možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené a pritom často vzhľadom na ich právnický jazyk aj ich rozsiahlosť nemá možnosť pochopiť ich obsah.

Keďže súd v spomínaných iných rozsudkoch žalobcovi nepriznal nárok na zmluvnú pokutu s rovnakým významom ako je zmluvná pokuta dohodnutá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným, bolo potrebné rešpektovať spomínaný zákonný zákaz upravený v § 53 a ods. 1 OZ, a preto nebolo možné uplatnenému nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty poskytnúť právnu ochranu. Preto žaloba ako nedôvodná bola zamietnutá.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. Keďže vo veci bol úspešný žalovaný, nárok na náhradu trov konania mohol vzniknúť len jemu, ale vzhľadom na skutočnosť, že tento nárok si neuplatnil v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p., súd rozhodol o trovách konania tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.